Γλώσσα Β΄ Δημοτικού

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

Τετράδιο Εργασιών

ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΕΥΧΟΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ	**Ζωή Γαβριηλίδου**, *Επίκουρη Καθηγήτρια του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης* **Μαρία Σφυρόερα**, *Επίκουρη Καθηγήτρια του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης* **Λουκία Μπεζέ**, *Καθηγήτρια του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης*
ΚΡΙΤΕΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ	**Άννα Παγοροπούλου**, *Επίκουρη Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αθηνών* **Νικόλαος Κουτσός**, *Σχολικός Σύμβουλος* **Ιωάννης Μπάρτζης**, *Εκπαιδευτικός*
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ	**Άντα Γανώση**, *Σκιτσογράφος - Εικονογράφος*
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ	**Αγγελική Τσαμπάζη**
ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ	**Πέτρος Μπερερής**, *Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου* **Χρήστος Παπαρίζος**, *Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου*
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ	**Μαρία Γ. Καράμπελα**, *Εκπαιδευτικός*
ΕΞΩΦΥΛΛΟ	**Παναγιώτης Γράββαλος**, *Εικαστικός καλλιτέχνης*
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	**ACCESS ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ Α.Ε.**

Γ΄ Κ.Π.Σ. / Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ / Ενέργεια 2.2.1 / Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:
«Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων»

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
Δημήτριος Γ. Βλάχος
Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ.
Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή νέων βιβλίων και παραγωγή υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού με βάση το Δ.Ε.Π.Π.Σ. και τα Α.Π.Σ. για το Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Τύπας
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Οικονόμου
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από εθνικούς πόρους

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΗΣ

Η επανέκδοση του παρόντος βιβλίου πραγματοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών & Εκδόσεων «Διόφαντος» μέσω ψηφιακής μακέτας, η οποία δημιουργήθηκε με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ / ΕΠ «Εκπαίδευση & Διά Βίου Μάθηση» / Πράξη «ΣΤΗΡΙΖΩ».

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΕΣΠΑ 2007-2013
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οι διορθώσεις πραγματοποιήθηκαν κατόπιν έγκρισης του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ζωή Γαβριηλίδου Μαρία Σφυρόερα Λουκία Μπεζέ

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ Α.Ε.

Η συγγραφή και η επιστημονική επιμέλεια του βιβλίου πραγματοποιήθηκε
υπό την αιγίδα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Γλώσσα Β΄ Δημοτικού

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

Τετράδιο Εργασιών

ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΕΥΧΟΣ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Περιεχόμενα

Επικοινωνώ

Σελίδα

13 Μες στο μουσείο 7

14 Με προσκαλούν και προσκαλώ 13

15 Αλληλογραφώ 21

16 Νιώθω 27

Η εφημερίδα της τάξης μας

17 Εφημερίδες! Εφημερίδες! 33

18 Ένα βιβλίο που σε ταξιδεύει 39

19 Τα μάθατε τα νέα; 45

20 Ποιος είναι; Τι κάνει; 50

21 Χρήσιμες οδηγίες 57

22 Πώς γίνεται; Πώς παίζεται; 63

23 Για να γελάσουμε... 67

24 Να σου πω τι έμαθα; 74

Άσκηση 1

Ένωσε τις λεζάντες με τις εικόνες τους.

Δισκοβόλος του Μύρωνα

«Κυκλάμινα» Γιώργης Βαρλάμης – 1978

Κρητική λύρα Δωρεά Ν. Ξυλούρη

Κέντημα Λευκάδα – 18ος αιώνας

Μονή Κοσμοσώτηρας Φέρες – Θράκη

«Ο σταθμός του τρένου στις Μηλιές Πηλίου» Ασσαντούρ Μπαχαριάν

Αντίγραψε στο τετράδιό σου τις τέσσερις πρώτες λεζάντες.

Άσκηση 2

Διάλεξε τη λεζάντα που ταιριάζει στην κάθε εικόνα και αντίγραψέ την.

- Ο πρίγκιπας μεταμορφώνει τη νεράιδα σε βάτραχο.
- Η νεράιδα μεταμορφώνει τον πρίγκιπα σε βάτραχο.
- Ο βάτραχος μεταμορφώνει τη νεράιδα σε πρίγκιπα.

.....

.....

- Ο Λουκάς δίνει στη Χαρά ένα βιβλίο.
- Η Γαλήνη δίνει στον Λουκά ένα βιβλίο.
- Η Χαρά δίνει στον Λουκά ένα βιβλίο.

.....

.....

Άσκηση 3

Γράψε τη λεζάντα.

Πρόκειται για μια πέτρα την οποία ζωγράφισε ο Ρ. Κοψίδης το 1974. Δείχνει μια γυναίκα που χαιρετά με το χέρι υψωμένο. Αριστερά από τη γυναίκα υπάρχει μια γλάστρα με πράσινα φύλλα. Φαίνονται και τα παράθυρα σπιτιών.
Με αυτή την πέτρα είχαν διακοσμήσει μια βρύση. Βρίσκεται στο Λαογραφικό Μουσείο του Ναυπλίου.

.....

.....

Άσκηση 4

Έχετε σκεφτεί να φτιάξετε το άλμπουμ της χρονιάς; Συγκεντρώστε φωτογραφίες όλων των παιδιών της τάξης και της δασκάλας ή του δασκάλου σας, ή φωτογραφίες από γιορτές και επισκέψεις. Κολλήστε τες σε λευκές σελίδες και φτιάξτε το άλμπουμ. Μην ξεχάσετε να γράψετε μια λεζάντα κάτω από κάθε φωτογραφία.

Άσκηση 5

Μπορείς να βοηθήσεις τη Χαρά να περιγράψει σε μια συμμαθήτριά της, που δεν επισκέφτηκε το λαογραφικό μουσείο, αυτό που βλέπεις στην εικόνα;

Όργωμα χωραφιού,
Αρχές του 20ού αιώνα

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Άσκηση 6

Παίζουμε ένα παιχνίδι; Το λένε «Μάντεψε τι είναι».

Ένα παιδί βγαίνει έξω από την τάξη. Οι υπόλοιποι διαλέγετε ένα αντικείμενο (π.χ. κασετίνα, στιλό, βιβλίο κτλ.). Το παιδί ξαναμπαίνει στην τάξη και προσπαθεί να μαντέψει ποιο είναι το αντικείμενο που διαλέξατε. Έχει δικαίωμα να σας κάνει μέχρι 10 ερωτήσεις. Για παράδειγμα, μπορεί να ρωτήσει αν αυτό το αντικείμενο είναι μικρό ή μεγάλο, σιδερένιο ή πλαστικό, αν είναι ρούχο, αν τρώγεται κτλ.

Άσκηση 7

Διάβασε το παρακάτω κείμενο και **υπογράμμισε** τις λέξεις που δηλώνουν φωνές ζώων. Αντίγραψέ τες **στο τετράδιό σου** και σημείωσε δίπλα το ζώο που βγάζει την κάθε φωνή. Έπειτα αναζήτησε στο λεξικό τις λέξεις **βελάζω**, **βρυχώμαι**, **γκαρίζω**, **τιτιβίζω**, **κακαρίζω** και πρόσθεσέ τες στο λεξικό που έφτιαξες.

Ο σκύλος που δεν ήξερε να γαβγίζει

Μια φορά κι έναν καιρό ήτανε ένας σκύλος που δεν ήξερε να γαβγίζει. Δε γάβγιζε, δε νιαούριζε, δε μουγκάνιζε, δε χλιμίντριζε, δεν ήξερε να κάνει καμιά φωνή ζώου. Ήτανε ένα μοναδικό σκυλί, που ποιος ξέρει πώς κατέφτασε από έναν τόπο όπου δεν υπήρχανε σκυλιά. Το ίδιο δεν καταλάβαινε πως του έλειπε τίποτα. Οι άλλοι τού ανοίξανε τα μάτια. Του λέγανε:

– Μα εσύ δε γαβγίζεις;

– Δεν ξέρω, είμαι ξένος.

– Άκου απάντηση! Δεν το ξέρεις πως τα σκυλιά γαβγίζουν;

Ο σκύλος δεν ήξερε τι να απαντήσει. Δεν ήξερε όμως να γαβγίζει κι ούτε ήξερε πώς να μάθει.

Τζιάνι Ροντάρι, «Παραμύθια για να σπάτε κέφι», εκδ. Κέδρος, απόδοση Άλκη Ζέη, εικονογράφηση Σοφία Ζαραμπούκα

Άσκηση 8

Χρωμάτισε **κόκκινες** τις λέξεις που σου δείχνουν **δυνατούς** ήχους και **μπλε** τις λέξεις που σου δείχνουν **απαλούς** ήχους. Αν δεν ξέρεις τι σημαίνουν, αναζήτησέ τες στο λεξικό σου.

✣ το κελάρυσμα του ποταμού ✣ το μπουμπουνητό ✣ το σφύριγμα του αέρα
✣ το ζουζούνισμα της μέλισσας ✣ το γουργουρητό της γάτας
✣ το τρίξιμο της καρέκλας ✣ το θρόισμα των φύλλων
✣ ο ήχος του τυμπάνου ✣ το σκάσιμο του λάστιχου

Άσκηση 9

Γράψε στη σειρά όπως στο παράδειγμα:

ρήμα **είμαι** – **αόριστο άρθρο** – **χρώμα** – **σχήμα**.

....

Είναι ένα κίτρινο τρίγωνο.

....

....

....

....

Άσκηση 10

Περίγραψε **στο τετράδιό σου** την αίθουσά σου. Πες σε ποιο σημείο του σχολείου βρίσκεται. Πώς είναι; Τι έχει μέσα;
Θυμήσου να χρησιμοποιήσεις κάποια από τα επιρρήματα:

πάνω, κάτω, μέσα, έξω, αριστερά, δεξιά, εμπρός, πίσω, ψηλά, χαμηλά, ανάμεσα, δίπλα, αλλού, παντού.

Άσκηση 11

Τι ωραία που είναι τα παιχνίδια! Μπορούμε να παίξουμε ακόμη και με τις λέξεις. Συμπλήρωσε τις παρακάτω προτάσεις όπως στο παράδειγμα.

- Τα κεραμίδια της στέγης (στέγη) μας είναι χαλασμένα.
- Ο δυνατός αέρας ξήλωσε τα κεραμίδια από τις ..... (σκεπή) όλων των σπιτιών της γειτονιάς μας.
- Οι ..... (όχθη) του ποταμού Στρυμόνα πλημμυρίζουν συχνά.
- Στη Χωχαρούπα οι φράχτες των ..... (αυλή) ήταν κόκκινοι.
- Φυλάω τα γραμματόσημα της συλλογής μου σε ειδικές ..... (θήκη).
- Περάσαμε τη νύχτα στο καταφύγιο της ψηλότερης ..... (κορυφή) του Ολύμπου.

Άσκηση 12

Φτιάξε μια ιστορία με τις λέξεις δίπλα και γράψε τη **στο τετράδιό σου**.

συνταγή **πηγή** **ζέστη** **άνοιξη** **δύση**

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα να γράφω λεζάντες για φωτογραφίες και εικόνες.		
Έμαθα να περιγράφω ένα αντικείμενο ή έναν χώρο.		
Έμαθα λέξεις για τα χρώματα και τα σχήματα.		
Έμαθα να αναγνωρίζω λέξεις που δηλώνουν έναν ήχο.		
Έμαθα τα επιρρήματα που φανερώνουν τον τόπο.		
Έμαθα το αόριστο άρθρο.		
Έμαθα να κλίνω τα θηλυκά ουσιαστικά σε **-η**.		

Με προσκαλούν και προσκαλώ

ΕΝΟΤΗΤΑ 14

Άσκηση 1

Η τάξη της μικρής αδελφής της Γαλήνης οργανώνει μια θεατρική παράσταση. Μπορείς να βοηθήσεις τα παιδιά να γράψουν την πρόσκλησή τους; Μην ξεχάσεις καμιά από τις παρακάτω πληροφορίες.

Κυριακή 14 Μαρτίου

στο θέατρο «Πολύχρωμο»

στις 11.00 π.μ.

στην πλατεία Αστείων

.....

.....

.....

.....

Άσκηση 2

Ο αφηρημένος τυπογράφος τύπωσε μερικές προσκλήσεις με λάθη. Μπορείς να τα υπογραμμίσεις και να γράψεις σωστά **στο τετράδιό σου** **πότε** και **πού** είμαστε προσκεκλημένοι;

Σας καλούμε στην κοπή της βασιλόπιτας του συλλόγου χειμερινών κολυμβητών «Ο μπάτης» που θα γίνει Φεβρουάριος την 13 Παρασκευή 2003 ακτή Μπάτη στις 9 μ.μ.

Σας προσκαλούμε στην ομιλία που θα δώσει ο συγγραφέας Κωνσταντίνος Βασιλείου με θέμα «Παιδικά εικονογραφημένα βιβλία» Μαρτίου 19 Τρίτη την 2003 στην αίθουσα της Στέγης Φίλων Γραμμάτων και Τεχνών Καβάλας στις 7 μ.μ.

Άσκηση 3

Προσκλήσεις στέλνουμε στους φίλους και στους γνωστούς μας. Όμως κάποιοι έρχονται στα πάρτι μας χωρίς να πάρουν γραπτή πρόσκληση.
Για να βρεις ποιοι είναι, διάβασε προσεκτικά τις παρακάτω λέξεις.
Τι κοινό έχουν;

μαμά, μπαμπάς, αδελφός, αδελφή, παππούς, γιαγιά, εγγονός, εγγονή, θείος, θεία, ξάδελφος, ξαδέλφη, προπάππους, προγιαγιά

Όλοι είναι .....

Μάθε να γράφεις τις λέξεις σωστά.

Άσκηση 4

Στα ημερολόγια βλέπουμε τις μέρες που πέρασαν και αυτές που θα έρθουν.
Ψάξε στα ημερολόγια που έφερε ο Αρμπέν, στη σελίδα 61 **του βιβλίου σου**, και γράψε:

- Πότε είναι η Παγκόσμια Ημέρα του Παιδικού Βιβλίου;
- Στις .....
- Πότε είναι η Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού;
- Τη .....
- Πότε είναι η Παγκόσμια Ημέρα Θεάτρου;
- Στις .....

Άσκηση 5

Συμπλήρωσε τις προτάσεις με τις ακόλουθες λέξεις:

χτες	αύριο	προχτές	μεθαύριο
του χρόνου	πέρσι	πρόπερσι	

Μάθε να γράφεις τις λέξεις σωστά.

Αν σήμερα είναι Παρασκευή,

- ..... ήταν Τετάρτη.
- ..... ήταν Πέμπτη.
- ..... θα είναι Σάββατο.
- ..... θα είναι Κυριακή.

Αν φέτος είναι το έτος 2008,

- το 2006 ήταν ..... .
- το 2007 ήταν ..... .
- το 2009 θα είναι ..... .

Κοίταξε το ημερολόγιο της φετινής χρονιάς και γράψε:

Αν σήμερα είναι 18 Μαρτίου,

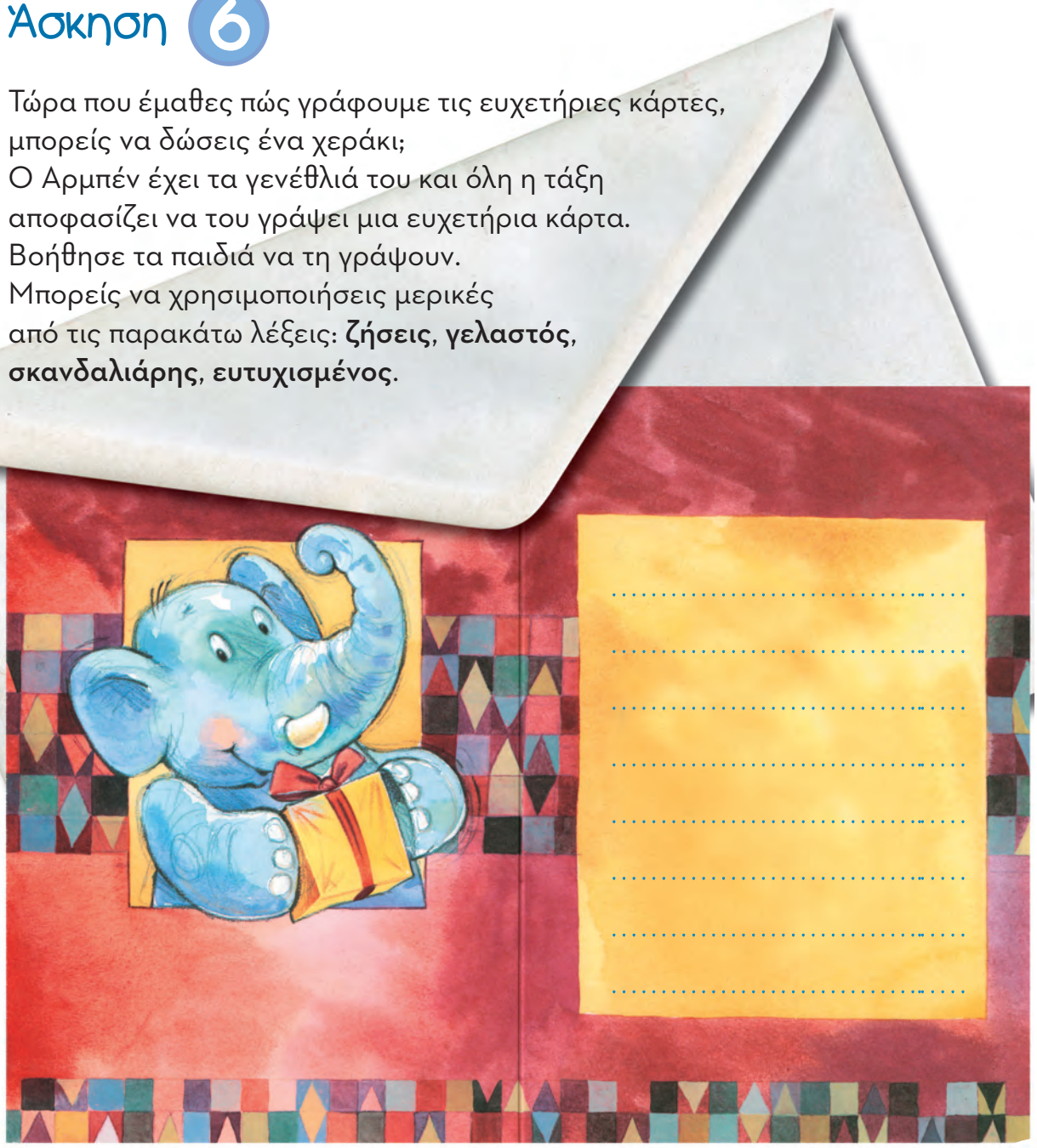
ποια μέρα της εβδομάδας ήταν χτες; .....

Ποια μέρα της εβδομάδας θα είναι μεθαύριο; .....

Τι μέρα θα είναι η 25η Μαρτίου; .....

Άσκηση 6

Τώρα που έμαθες πώς γράφουμε τις ευχετήριες κάρτες, μπορείς να δώσεις ένα χεράκι;
Ο Αρμπέν έχει τα γενέθλιά του και όλη η τάξη αποφασίζει να του γράψει μια ευχετήρια κάρτα.
Βοήθησε τα παιδιά να τη γράψουν.
Μπορείς να χρησιμοποιήσεις μερικές από τις παρακάτω λέξεις: **ζήσεις**, **γελαστός**, **σκανδαλιάρης**, **ευτυχισμένος**.

Άσκηση 7

Γράψε και ζωγράφισε **στο τετράδιό σου** μια κάρτα, για να ευχηθείς κάτι σε ένα ζωάκι ή σε ένα αντικείμενο ή σε ένα αγαπημένο σου πρόσωπο ή στον ήρωα ενός παραμυθιού ή σε όποιον άλλο θέλεις.

Άσκηση 8

Κοίταξε το κείμενο στη σελίδα 64 **του βιβλίου σου**. Προσπάθησε να βάλεις στη σειρά όλες τις λέξεις με **μπλε** γράμματα που δείχνουν έναν αριθμό μικρότερο από το δέκα.

Πρόσεξε! Σε κάποιες γραμμές θα χρειαστεί να γράψεις περισσότερες από μία λέξεις.

1 .....

2 .....

3 *τρία, τρεις*.....

.. ..

.. ..

.. ..

.. ..

.. ..

9 .....

Μάθε να γράφεις τις λέξεις σωστά.

Τώρα γράψε τις λέξεις με **μπλε** γράμματα που δείχνουν έναν αριθμό μεγαλύτερο από το δέκα. Έπειτα συμπλήρωσε και αυτούς που δεν υπάρχουν στο κείμενο. Τι παρατηρείς;

11 .....

12 .....

13 .....

16 .....

22 .....

25 .....

44 .....

59 .....

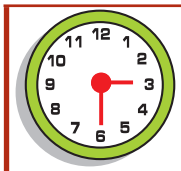
83 .....

Οι λέξεις που δείχνουν έναν ορισμένο αριθμό από πρόσωπα, ζώα ή πράγματα και τις οποίες μπορούμε να γράψουμε και με αριθμούς λέγονται **αριθμητικά**.

Άσκηση 9

Τα ρολόγια του παππού και της γιαγιάς του Λουκά σταμάτησαν.
Γράψε με αριθμούς και με γράμματα σε ποια ώρα σταμάτησε το κάθε ρολόι.

	3.30	Τρεις και μισή
	.....	.....
	.....	.....
	.....	.....
	.....	.....

Άσκηση 10

Η Γαλήνη δε θυμάται αν τα παρακάτω ρήματα γράφονται
με **-αίνω** ή με **-ένω**. Μπορείς να τη βοηθήσεις;
Αν δεν τα θυμάσαι ούτε εσύ, κοίτα στο λεξικό σου.

ξετρελ_____ **αρρωστ**_____ **βγ**_____

πετυχ_____ **πλ**_____ **επιμ**_____

ζεστ_____ **δ**_____ **προλαβ**_____

Μάθε να γράφεις σωστά τα ρήματα.

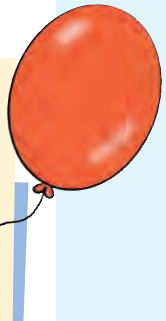
Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα να διαβάζω και να γράφω προσκλήσεις και ευχετήριες κάρτες.		
Έμαθα να ξεχωρίζω τις λέξεις και τις φράσεις που μας δείχνουν **πού** και **πότε** γίνεται κάτι.		
Έμαθα ποια ρήματα τελειώνουν σε **-αίνω** και ποια σε **-ένω** .		
Έμαθα να γράφω και να λέω σωστά την ημερομηνία και την ώρα.		
Έμαθα ποια είναι τα αριθμητικά.		
Έμαθα ποιες είναι οι λέξεις που δηλώνουν συγγενικά πρόσωπα.		

Άσκηση 1

Η παιδική τηλεοπτική εκπομπή «Το κόκκινο μπαλόνι» κάνει διαγωνισμό ζωγραφικής. **Γράψε ένα γράμμα, για να πεις πώς σε λένε, πόσων χρονών είσαι, πού μένεις, τι τάξη πηγαίνεις και ότι τους στέλνεις τη ζωγραφιά σου.**

..... Κόκκινο Μπαλόνι

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Τώρα συμπλήρωσε τον φάκελο. Η διεύθυνση είναι:
Ελληνική Τηλεόραση, λεωφόρος Μεσογείων 200, Τ.Κ. 154 00 Αθήνα.

Άσκηση 2

Ο Λουκάς ήταν αφηρημένος και έγραψε το ρήμα **έχω** σε λάθος πρόσωπο στις παρακάτω προτάσεις.
Η Βάγια έσβησε τα λάθη του Λουκά.
Μπορείς να τον βοηθήσεις να τα διορθώσει;

Όταν διασχίζω τον δρόμο μόνος μου, **~~έχουμε~~** ..... τα μάτια μου δεκατέσσερα!

Γιατί, Γιώργο, δεν απαντάς; Τα **~~έχετε~~** ..... χαμένα;

~~Έχεις~~ ..... καλό καιρό σήμερα!

Εμείς πάντως τον **~~έχεις~~** ..... μη βρέξει και μη στάξει!

Νομίζω πως εσείς πρέπει να **~~έχω~~** ..... εμπιστοσύνη στην Αλίκη.

Σήμερα τα παιδιά **~~έχει~~** ..... τις μαύρες τους, γιατί δε θα πάνε εκδρομή!

Μάθε να γράφεις σωστά την πρώτη πρόταση.

Αν δεν καταλαβαίνεις τι σημαίνουν κάποιες από τις εκφράσεις με το ρήμα **έχω**, άνοιξε το λεξικό στο ρήμα αυτό και ψάξε να τις βρεις. Έπειτα γράψε τες στο δικό σου λεξικό.

Άσκηση 3

Η Χαρά θέλει να στείλει ένα σύντομο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη φώκια Μονάχους, για να κανονίσουν να συναντηθούν σε ένα μικρό νησί των Σποράδων. Στην αρχή το γράφει σε χαρτί.
Μπορείς να το ετοιμάσεις;

Από: Χαρά Γεωργίου <xgeorgiou@kalam.gr>

Ημερομηνία: .....

Προς: Φώκια Μονάχους <monachus@thalassa.gr>

Θέμα: .....

....., σου στέλνω αυτό το μήνυμα,

για να .....

..... Πες μου

πότε σε βολεύει και πού θέλεις να βρεθούμε.

.....

Άσκηση 4

Μπορείς τώρα να βρεις από ποιο γράμμα ή μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είναι καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις; **Ένωσέ τα.**

Χάρηκα πολύ που σας άρεσε η ζωγραφιά που σας έστειλα.	Από το γράμμα που έστειλε στον Αρμπέν ο μπαμπάς του.
Μου λείπεις πολύ! Να είσαι φρόνιμος και να προσέχεις τον εαυτό σου.	Από το γράμμα που έστειλε η Γαλήνη στον κύριο Γιώργο, τον φίλο των γονιών της.
Σας παρακαλώ να μου πείτε πόσο θα κοστίσει η μεταφορά 60 παιδιών με πούλμαν στο αρχαιολογικό μουσείο.	Από το γράμμα που έστειλε η Χαρά στην περσινή της δασκάλα.
Αυτά είναι τα νέα μου από την τελευταία φορά που σας είδα. Να δώσετε χαιρετίσματα και στην κυρία Καλλιόπη.	Από το γράμμα που έστειλε από το Παρίσι ο Φίλιππος στους περσινούς συμμαθητές του.
Σας επιθύμησα πολύ όλους. Θα σας δω στις διακοπές του Πάσχα.	Από το μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έστειλε ο διευθυντής του σχολείου στο τουριστικό γραφείο «Ήλιος».

Άσκηση 5

Φτιάξε **στο τετράδιό σου** προτάσεις με πέντε από τις παρακάτω λέξεις που έχουμε δανειστεί από άλλες γλώσσες. Αν δεν ξέρεις τι σημαίνουν, θα τις βρεις όλες στο λεξικό σου!

παζλ **άλμπουμ** **κέικ** **κολάζ** **φιλμ** **κλόουν**
τραμ **γουόκμαν** **ματς** **γκαράζ** **κόμικς**

Άσκηση 6

Έξι σύνθετες λέξεις τράκαραν και χωρίστηκαν στα δύο. Και όχι μόνο αυτό, αλλά ανακατεύτηκαν κιόλας. Μπορείς να βρεις ποια λέξη ταιριάζει με ποια και να τις ενώσεις; Γράψε από κάτω τις σύνθετες λέξεις που δημιουργούνται από την ένωση αυτή.

ανάβω **ντομάτα** **άσπρος** **χοντρός**
κλείνω **κοντός** **σβήνω** **γλυκός**
ανοίγω **ξινός** **μαύρος** **αγγούρι**

Προσοχή! Μην ξεχάσεις το συνδετικό **ο**!

ανοιγοκλείνω .....

....

....

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα να διαβάζω επιστολές και μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.		
Έμαθα να γράφω επιστολές και μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.		
Έμαθα πότε χρησιμοποιούμε τον πληθυντικό ευγενείας, όταν μιλούμε ή γράφουμε σε κάποιον.		
Έμαθα το ρήμα έχω .		
Έμαθα πώς να καταλαβαίνω τι σημαίνουν οι σύνθετες λέξεις και πώς να φτιάχνω και εγώ τέτοιες λέξεις.		
Έμαθα λέξεις που έχουμε δανειστεί από άλλες γλώσσες και παρατήρησα τα χαρακτηριστικά τους.		

Άσκηση 1

Αν συμπληρώσεις τον παρακάτω πίνακα όπως στο παράδειγμα, θα βρεις πολλές λέξεις, για να περιγράφεις τα συναισθήματά σου.

ΡΗΜΑΤΑ	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ	ΕΠΙΘΕΤΑ
χαίρομαι	χαρά	χαρούμενος
ενθουσιάζομαι		
ευτυχώ		
	ηρεμία	
λυπάμαι		
στενοχωριέμαι		
		ζηλιάρης
		θυμωμένος
		φοβισμένος

Μάθε να γράφεις **σωστά** τα ουσιαστικά.

Αντίγραψε **στο τετράδιό σου** τα ρήματα βάζοντάς τα σε αλφαβητική σειρά.

Άσκηση 2

Διάλεξε όποιες θέλεις από τις παρακάτω λέξεις και συμπλήρωσε τις φράσεις.

ευτυχία απογοήτευση σιγουριά ευχαρίστηση μοναξιά
χαρά λύπη ντροπή θυμός ικανοποίηση

- Όταν δεν υπάρχουν προβλήματα, νιώθω χαρά.
- Όταν είμαι μαζί με δικούς μου ανθρώπους, αισθάνομαι .....
- Όταν δεν τα καταφέρνω, νιώθω .....
- Όταν δεν είμαι με τους φίλους μου, αισθάνομαι .....
- Όταν βοηθώ τους άλλους, νιώθω .....
- Όταν με μαλώνουν, αισθάνομαι .....

Άσκηση 3

Τώρα ξαναγράψε αυτές τις φράσεις βάζοντας ένα επίθετο.

- Όταν δεν υπάρχουν προβλήματα, είμαι χαρούμενος.
- Όταν είμαι μαζί με δικούς μου ανθρώπους, είμαι .....
- Όταν δεν τα καταφέρνω, είμαι .....
- Όταν δεν είμαι με τους φίλους μου, είμαι .....
- Όταν βοηθώ τους άλλους, είμαι .....
- Όταν με μαλώνουν, είμαι .....

Εικόνες από το βιβλίο της Νούρια Ρόκα «Τα συναισθήματα», εκδ. Κέδρος, εικονογράφηση Ρόσα Μαρία Κούρτο

Άσκηση 4

Μπορείς να περιγράψεις τα συναισθήματα και με ρήματα; Προσπάθησε.

Ο Λουκάς νιώθει χαρά.	Ο Λουκάς χαίρεται.
Η Γαλήνη νιώθει ενθουσιασμό.	Η Γαλήνη ..... .
Η Χαρά νιώθει λύπη.	Η Χαρά ..... .
Ο Αρμπέν αισθάνεται ντροπή.	Ο Αρμπέν ..... .
Η Βάγια νιώθει ευχαρίστηση.	Η Βάγια ..... .

Άσκηση 5

Έλα να βρούμε το αντίθετο μερικών συναισθημάτων.
Ένωσε τα αντίθετα.

λύπη	δυστυχία
αγάπη	απογοήτευση
ευτυχία	τόλμη
ενθουσιασμός	χαρά
φόβος	μίσος

Άσκηση 6

Συνέχισε όπως στο παράδειγμα.

Ο σκύλος μου είναι τρυφερός. Η γάτα μου είναι τρυφερότερη.
Η γάτα μου είναι τρυφερότερη από τον σκύλο μου.

Οι μύγες είναι ενοχλητικές. Τα κουνούπια είναι ενοχλητικότερα.
Τα κουνούπια είναι .....

Τα κεράσια είναι νόστιμα. Οι φράουλες είναι νοστιμότερες.
Οι φράουλες είναι .....

Άσκηση 7

Συμπλήρωσε τα κενά βάζοντας τις λέξεις στη σωστή μορφή.

✣ Η Γαλήνη ακούει με προσοχή το παραμύθι της ..... (παραμυθού).

✣ Ο Λουκάς παρατηρεί τις κινήσεις των ..... (μαϊμού) στον ζωολογικό κήπο.

✣ Όλες οι ..... (μαϊμού) κρέμονται από τις ουρές τους.

✣ Η Χαρά διάβασε στο βιβλίο της για τη γελαστή ..... (αλεπού).

✣ Έχω τρεις φίλες που είναι ..... (φωνακλού).

✣ Όταν ξυπνώ αργά, η γιαγιά λέει ότι είμαι ..... (υπναρού).

Διάβασε αυτά που γράφει
ο πίνακας και σημείωσε
τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα ουσιαστικά, επίθετα και ρήματα, για να εκφράζω τα συναισθήματα.		
Έμαθα να βρίσκω τα αντίθετα συναισθήματα.		
Έμαθα να κλίνω το ρήμα **νιώθω** και άλλα ρήματα όπως αυτό.		
Έμαθα να φτιάχνω φράσεις με επίθετα που δηλώνουν «πιο πολύ».		
Έμαθα να κλίνω τα θηλυκά ουσιαστικά σε **-ου**.		

Μηνξεχνάς την ημερομηνία
που πρέπει να δώσεις αίμα,
σώζεις κάποιον που
ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙ.
Έχεις κάνει εξέταση για το
στίγμα της μεσογειακής
αναιμίας;
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΕΘΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ
ΔΕΛΤΙΟ
ΕΘΕΛΟΝΤΗ ΑΙΜΟΔΟΤΗ
ΕΠΩΝΥΜΟ Καρρά
ΟΝΟΜΑ Ελένη
ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ Βασίλειος
ΧΡΟΝΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ 1965
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Κυψέλη
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ Εκπαιδευτικός
ΑΡΙΘΜ. ΜΗΤΡΩΟΥ 1523
ΟΜΑΔΑ RHESUS
A +

ΕΝΑΣ ΠΛΗΡΗΣ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ
ΔΥΤΙΚΗ-ΚΕΝΤΡΙΚΗ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ
Αρχαιολογικοί χώροι
Χάρτες
Μουσεία
Ξενοδοχεία
Αξιοθέατα
Ιστορία
Αρχιτεκτονική
Κρασιά
Φύση

Άσκηση 1

Ο Λουκάς χρειάστηκε να συμπληρώσει το παρακάτω κουπόνι, για να γίνει συνδρομητής στο περιοδικό «Συνεργασία».
Συμπλήρωσε το κουπόνι με τα δικά σου στοιχεία.

Κουπόνι συνδρομής για το περιοδικό ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Παρακαλώ να με γράψετε συνδρομητή στο περιοδικό ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ (Λ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ 16 – Τ.Κ. 115 26 ΑΘΗΝΑ).
Η συνδρομή μου να ξεκινήσει από τον μήνα .....

☐ Για 6 μήνες: 5 €
☐ Για 12 μήνες: 10 €
☐ Θα πληρώσω στον εισπράκτορά σας
☐ Ταχυδρομική επιταγή

Επώνυμο: ..... **Όνομα:** .....
Διεύθυνση: .....
Τ.Κ.: ..... **Πόλη:** .....

Άσκηση 2

Παρατήρησε τη φωτογραφία και γράψε τις απαντήσεις **στο τετράδιό σου**.

- Σε ποιο μέρος του κόσμου νομίζεις ότι τραβήχτηκε η φωτογραφία;
  Πώς το κατάλαβες;
- Τι έχει το κοριτσάκι μπροστά του;
- Τι νομίζεις ότι κάνει;

Άσκηση 3

Ένωσε το κάθε εξώφυλλο με την παρουσίαση του βιβλίου και με το απόσπασμα από το βιβλίο αυτό.

1.

2.

3.

α. **Τρελαντώνης**
της Πηνελόπης Δέλτα
250 σελίδες
Εκδόσεις Εστία, 1978

β. **Ελάτε να παίξουμε μέσα στο χρόνο**
της Λήδας Κροντηρά
123 σελίδες
Εικονογραφημένο, σκληρό εξώφυλλο
Εκδόσεις Φυτράκη, 2002

γ. **Η νύχτα της μπανανόφλουδας**
του Ευγένιου Τριβιζά
Ζωγραφιές: Ράνια Βαρβάκη
67 σελίδες
Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, 2000

Α. Όσο παλιός είναι ο κόσμος, άλλο τόσο παλιό είναι και το παιχνίδι. Παιδιά από άλλες χώρες και εποχές έπαιζαν μερικά από τα παιχνίδια που παίζεις και εσύ τώρα.

Β. Η Άννα γυρνώντας από το σπίτι στο σχολείο τρώει μπανάνα και πετά στη μέση του δρόμου μια μπανανόφλουδα. Τι μπορεί να συμβεί, αν κάποιοι την πατήσουν; Η Άννα αγωνιά, καθώς σκέφτεται τις συνέπειες αυτής της πράξης.

Γ. Ολόκληρο πλούτο είχαν αυτές οι τσέπες του Αντώνη. Καρφιά, βόλους, βότσαλα, σπάγκους, και πάνω απ' όλα, το τρίγωνο γυαλί, που είχε πέσει από τον πολυέλαιο της εκκλησίας και που έκανε τόσα ωραία χρώματα σαν το έβαζες στον ήλιο.

- Ποιο βιβλίο εκδόθηκε το 2000; .....
- Ποιο βιβλίο έχει τις περισσότερες σελίδες; .....
- Ποιο βιβλίο μιλά για παιχνίδια; .....

Άσκηση 4

Συμπλήρωσε τα κενά βάζοντας στη σωστή μορφή τα ουσιαστικά που είναι μέσα σε παρένθεση.

Οι κορυφές των ..... (βουνό) είναι χιονισμένες.

Την άνοιξη αρχίζουν να λιώνουν τα ..... (χιόνι).

Το ανθρώπινο χέρι έχει πέντε ..... (δάχτυλο).

Χτες έγιναν τα εγκαίνια του νέου ..... (θέατρο) της πόλης μας.

Μου αρέσει η μυρωδιά του ζεστού ..... (ψωμί).

Καθίσαμε στη σκιά του ..... (πεύκο).

Άσκηση 5

Ξαναγράψε τα ζευγάρια των λέξεων στον πληθυντικό αριθμό όπως στο παράδειγμα.

το κουτί – το σπίρτο — Τα κουτιά των σπίρτων

το φύλλο – το βιβλίο — .....

το συρτάρι – το γραφείο — .....

το δρομολόγιο – το πλοίο — .....

το τετράδιο – το παιδί — .....

Άσκηση 6

Γράψε στη σωστή στήλη τις παρακάτω λέξεις βάζοντας πριν από τα ρήματα το **εγώ** και πριν από τα ουσιαστικά το **το**.

βάζω βάζο | κιλό κυλώ | μήλο μιλώ | γέλιο γελώ | φύλλο φιλώ

-ω	-ο
εγώ βάζω	το βάζο

Θυμήσου! Τα ρήματα λήγουν σε **-ω** (ωμέγα), ενώ τα ουδέτερα ουσιαστικά που τελειώνουν σε **-ο** γράφονται με όμικρον.

Άσκηση 7

Φτιάξε επιρρήματα από τα επίθετα, για να συμπληρώσεις τις παρακάτω προτάσεις. Μην ξεχάσεις την τελεία στο τέλος της κάθε πρότασης.

- Το αεράκι κουνούσε τα φύλλα **(απαλός)** απαλά.
- Τα παιδιά άκουγαν **(ήσυχος)** .....
- Περάσαμε **(εκπληκτικός)** .....
- Έφυγε πολύ **(βιαστικός)** .....
- Κοιτά **(προσεκτικός)** .....
- Στην εκδρομή περάσαμε **(ωραίος)** .....

Άσκηση 8

Φτιάξε ρήματα από τις παρακάτω λέξεις όπως στο παράδειγμα.

σκούπα: σκουπίζω

φτυάρι: .....

πράσινο: .....

ψιχάλα: .....

κίτρινο: .....

σκόνη: .....

όμορφος: ομορφαίνω

ζεστός: .....

υγρός: .....

κοντός: .....

φαρδύς: .....

ξερός: .....

Θυμήσου! Τα ρήματα σε **-ίζω** γράφονται με γιώτα, εκτός από τα π**ήζω**, κελαρ**ύζω**, δακρ**ύζω**, αθρ**οίζω**, δαν**είζω**.

Άσκηση 9

Χώρισε τα παρακάτω ρήματα σε δύο ομάδες:

μυρίζω μαθαίνω σκίζω πηγαίνω γαβγίζω βαδίζω
χορταίνω ζεσταίνω στολίζω κοιμίζω αρρωσταίνω παθαίνω

-ίζω:.....

.....

-αίνω:.....

.....

Θυμήσου! Τα ρήματα που τελειώνουν σε **-αίνω** γράφονται με **αι**, εκτός από τα μ**ένω**, δ**ένω** και πλ**ένω**.

Διάβασε αυτά που γράφει
ο πίνακας και σημείωσε
τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα τι μπορώ να διαβάζω σε μια εφημερίδα.		
Έμαθα να βρίσκω πληροφορίες σε μια εφημερίδα.		
Έμαθα να παρουσιάζω ένα βιβλίο.		
Έμαθα να φτιάχνω επιρρήματα σε -α από επίθετα.		
Έμαθα να κλίνω τα ουδέτερα ουσιαστικά σε -ο και σε -ι.		
Έμαθα να ξεχωρίζω το -ω του ρήματος από το -ο του ουδέτερου ουσιαστικού.		

Ένα βιβλίο που σε ταξιδεύει

ΕΝΟΤΗΤΑ 18

Άσκηση 1

Συμπλήρωσε την παρακάτω ιστορία με τις λέξεις που λείπουν.

Για να σε βοηθήσω, σου δίνω μερικές λέξεις: **πρόβλημα, βήμα, νόημα, χρώμα**. Προσοχή όμως! Κάποιες από αυτές πρέπει να τις αλλάξεις, για να τις βάλεις στις προτάσεις.

Μια μέρα τα ζώα αποφάσισαν να εκλέξουν έναν αρχηγό.

«Προτείνω να κάνουμε αρχηγό το πιο ψηλό ζώο!»

είπε η καμηλοπάρδαλη.

«Και γιατί όχι το πιο βαρύ;» είπε ο ελέφαντας.

«Ο αρχηγός πρέπει να έχει φτερά διάφορων .....»

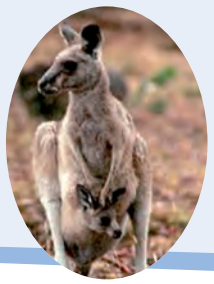

είπε ο παπαγάλος. Η σοφή κουκουβάγια δε συμφωνούσε.

«Το ..... των φτερών δε δείχνει αν κάποιος μπορεί να γίνει αρχηγός. Το μυαλό είναι αυτό που έχει σημασία».

Την ώρα που τα συζητούσαν αυτά, ένας κυνηγός ερχόταν με γρήγορα ..... προς το μέρος τους.

Όλα τα ζώα ξέχασαν με μιάς τα ..... αυτά και έτρεξαν να κρυφτούν. Δε βγήκαν από τις κρυψώνες τους, παρά μόνο όταν το καγκουρό τούς έκανε .....

Άσκηση 2

Η Χαρά διάβασε τις παρακάτω προτάσεις και υπογράμμισε τις λέξεις που δεν καταλάβαινε. Μπορείς για κάθε υπογραμμισμένη λέξη να διαλέξεις μία **συνώνυμη** λέξη από το σακί, για να βοηθήσεις τη Χαρά να καταλάβει αυτές τις προτάσεις;

Ήταν σφάλμα ..... μου να μην έρθω στην ώρα μου.

Το κτήμα ήταν γεμάτο με λιθάρια .....

Καθόταν στην πολυθρόνα του και αγνάντευε .....

το πέλαγος.

Σε κάθε αράδα ..... θα γράψετε μία πρόταση.

Η πολυκατοικία μας είναι τεράστια ..... .

Άσκηση 3

Η αδελφή της Γαλήνης, που πηγαίνει στην πρώτη τάξη, έγραψε το παρακάτω κείμενο. Έκανε όμως μερικά λάθη. Μπορείς να βοηθήσεις τη Γαλήνη να τα διορθώσει; Βρες τα εφτά λάθη, υπογράμμισέ τα και γράψε από κάτω τις λέξεις σωστά.

Το σπίτη της γιαγιάς μου στο χωριό έχει μια μεγάλη αυλί.
Το σκυλή της είναι πολύ μεγάλο. Όταν φτάνω, μου γλείφει το χέρι.
Η γιαγιά μου ζυμώνει ωραίο ψωμή. Την καλύτερη φίλι μου στο χωριό τη λένε Κατερίνα. Έχει και μια μικρί αδελφή.
Το δικό της σπίτη είναι δίπλα στο σχολείο.

.....

.....

.....

.....

Άσκηση 4

Ο Λουκάς βρήκε έναν τουριστικό οδηγό για τη Σαμοθράκη και κράτησε μερικές σημειώσεις σε χαρτάκια. Όμως τα χαρτάκια ανακατεύτηκαν. Θέλετε να χωριστείτε σε ομάδες και να τον βοηθήσετε να φτιάξει ένα κείμενο για την εφημερίδα της τάξης;

Να τι σημείωσε ο Λουκάς:

Για να αγοράσουμε: παραδοσιακές χυλοπίτες, χυκά του κουταλιού, τραχανά, λικέρ.

Η Σαμοθράκη είναι νησί στο Βόρειο Αιγαίο, κοντά στην Αλεξανδρούπολη.

Χρήσιμα τηλέφωνα:
Δήμος Σαμοθράκης: 25510-19210,
Λιμενάρχείο: 25510-11305,
Κέντρο Υγείας: 25510-11217,
Λαογραφικό Μουσείο: 25510.11227

Τι θα δείτε: Αρχαιολογικός χώρος στην Παλαιόπολη, ερείπια του Ιερού των Μεγάλων Θεών (εκεί βρέθηκε η Νίκη της Σαμοθράκης), υδροβιότοπος, μεσαιωνικό κάστρο, ιαματικές πηγές στο χωριό Λουτρά.

Γράψε στο τετράδιό σου το κείμενο όπως θα δημοσιευτεί στην εφημερίδα.

Για να θυμηθείτε τι πληροφορίες περιέχει ένας τουριστικός οδηγός, πηγαίνετε στη σελίδα 25 του βιβλίου σας!

Άσκηση 5

Βρίσκεσαι στη Ρόδο.
Ορίστε και ο χάρτης του νησιού στη διπλανή σελίδα.

Για να πας από τη Ρόδο στη Λίνδο, περνάς από την Κάμειρο;

.....

.....

Για να πας από τη Λίνδο στη Ρόδο, περνάς από το Φαληράκι; Γράψε όλα τα χωριά από τα οποία περνάς.

.....

.....

Πρόσεξε τα σύμβολα που έχει ο χάρτης της Ρόδου και γράψε:

Πού έχει οργανωμένες παραλίες;

.....

.....

Πού μπορείς να κατασκηνώσεις;

.....

.....

Πού υπάρχουν κάστρα;

.....

.....

ΡΟΔΟΣ
Ιαλυσός (Τριάντα)
Κρεμαστή
Παραδείσι
Ρένι
Κοσκινού
Καλλιθέα
ΚΑΜΕΙΡΟΣ
Θεολόγος
Σορωνή
Φανές
Καλαβάρδα
Μαρίτσα
Καλυθιές
Φαληράκι
Ψίνθος
ΑΛΙΜΙΑ
Μανδρικό
Προφήτης Ηλίας
Ελεούσα
Αρχίπολη
Αφάντου
Σκάλα Καμείρου
ΚΑΣΤΕΛΟΣ
Κρητηνία
Απόλλωνα
Κολύμπια
Μονή Παναγίας Τσαμπίκας
Έμπωνας
Άμαρτος
Μαλώνας
Αρχάγγελος
Μάσσαρη
ΦΑΡΑΚΛΟΣ
Άγ. Ισίδωρος
Σιάνα
Λάερμα
Χαράκι
Μ. Θάρρι
Μονόλιθος
Ίστριος
Πυλώνας
Κάλαθος
Προφίλια
Λίνδος
Λάρδος
Ασκληπιείο
ΛΙΝΔΟΣ
Απολακκιά
Πεύκοι
Αρνίθα
Βάτι
Μονή Σκιάδι
Γεννάδι
Μεσαναγρός
ΡΟΔΟΣ
Λαχανιά
Κατταβία
Αγ. Παύλος
Πλημμύρι
ΠΡΑΣΟΝΗΣΙ
ΥΠΟΜΝΗΜΑ
ΟΔΟΣ ΤΑΧΕΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ
ΟΔΟΣ ΜΕ ΑΣΦΑΛΤΙΚΟ ΤΑΠΗΤΑ
ΧΩΡΙΣ ΑΣΦΑΛΤΙΚΟ ΤΑΠΗΤΑ
ΟΔΟΣ ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ
ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΙΚΕΣ ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ
ΔΙΟΔΙΑ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΔΟΥ
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ
ΟΡΙΑ ΝΟΜΟΥ
ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ
ΠΟΡΘΜΕΙΟ
ΥΨΟΜΕΤΡΙΚΗ ΕΝΔΕΙΞΗ
ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ
ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ
ΜΑΡΙΝΑ
ΚΑΜΠΙΓΚ
ΟΡΕΙΝΟ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ
ΜΝΗΜΕΙΟ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟ
ΜΝΗΜΕΙΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ
ΜΝΗΜΕΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ
ΜΝΗΜΕΙΟ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟ
ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ
ΣΠΗΛΑΙΟ
ΙΑΜΑΤΙΚΗ ΠΗΓΗ
ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΓΗΠΕΔΟ ΓΚΟΛΦ

Άσκηση 6

Μπορείς να ενώσεις την κάθε πρόταση της πρώτης στήλης με μια φράση της δεύτερης; Θα φτιάξεις έτσι μεγάλες και πιο σαφείς προτάσεις.

Το Μαρμάρι της Εύβοιας είναι φημισμένο	●	● σε ένα χωριό της Εύβοιας.
Από την Κύμη μπορείτε να πάτε εύκολα στη Σκύρο	●	● για την ομορφιά του.
Θα πάμε εκδρομή	●	● με το πλοίο.

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα να βρίσκω πληροφορίες σε χάρτες και σε τουριστικούς οδηγούς.		
Έμαθα να φτιάχνω κείμενα για τουριστικούς οδηγούς.		
Έμαθα να ξεχωρίζω τα θηλυκά ουσιαστικά σε -η από τα ουδέτερα ουσιαστικά σε -ι .		
Έμαθα να βρίσκω τι σημαίνουν κάποιες άγνωστες λέξεις με τη βοήθεια άλλων λέξεων του κειμένου.		
Έμαθα να κλίνω τα ουδέτερα ουσιαστικά σε -μα .		

Άσκηση 1

Συμπλήρωσε τις παρακάτω προτάσεις βάζοντας τα επίθετα στη σωστή μορφή.

- Όταν ήμουν μικρός, τα ..... (άσπρος) γένια του παππού μου μου έκαναν μεγάλη εντύπωση.
- Οι ..... (μαύρος) μαρκαδόροι μου έχουν όλοι ξεθωριάσει.
- Δύο ..... (άσπρος) γάτες κυνηγούσαν ένα ..... (μαύρος) πουλί.
- Η γιαγιά είπε ότι τα χρόνια της Κατοχής ήταν ..... (μαύρος) χρόνια.
- Έχασα τα κουμπιά του ..... (άσπρος) μπουφάν μου.
- Κόπηκαν τα κορδόνια των ..... (μαύρος) παπουτσιών μου.
- Θέλω να μάθω ξένες γλώσσες, για να μιλώ με τους ..... (ξένος).
- «Θα σου μάθω τα μυστικά της ..... (ξένος) κουζίνας» μου είπε μια μέρα η γιαγιά του Αρμπέν.

Άσκηση 2

Ένωσε μία λέξη της πρώτης στήλης με μία άλλη της δεύτερης στήλης και γράψε δίπλα τη λέξη που σχηματίζεται.

μισός	λουλούδι	.....
χιόνι	πιπέρι	.....
παιδί	φεγγάρι	μισοφέγγαρο
άγριος	τόπος	.....
σιγά	νερό	.....
αλάτι	τραγουδώ	.....

Άσκηση 3

Για κάθε λέξη βρες ένα **υποκοριστικό** και ένα **μεγεθυντικό** όπως στο παράδειγμα.

ΛΕΞΗ	Υποκοριστικό	Μεγεθυντικό
σκύλος	σκυλάκι	σκύλαρος
μάτια		
μύτη		
πόρτα		
κολοκύθι		

Άσκηση 4

Η Γαλήνη έγραψε ένα κείμενο για την εφημερίδα της τάξης της, αλλά ήταν αφηρημένη και έκανε **11 λάθη**. Βρες τα και αντίγραψε το κείμενο διορθωμένο, ώστε να μπορεί να δημοσιευτεί στην εφημερίδα.

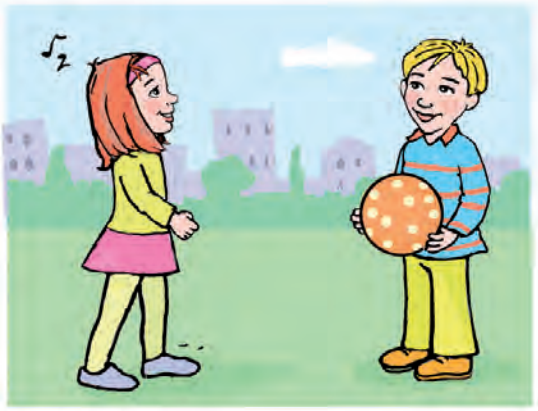
Την προηγούμενοι εβδομάδα καλέσαμε στην τάξι μου τον καραγκιοζοπαίχτη Ευγένιο Σπαθάρη. Μας έδειξε τις φιγούρες που έχει φτιάξει μόνος του. Του πήραμε συνέντευξοι. Καθένας από εμάς είχε ετοιμάσει μία ερώτησι. Οι περισσότερη θέλαμε να πιάσουμε τις ξύλινες φιγούρες και να δοκιμάσουμε να παίξουμε. Με πολλοί υπομονή και κέφοι ο κύριος Σπαθάρης μάς έδειξε την τέχνι του και μας άφησε να αυτοσχεδιάσουμε και να δώσουμε μια μικροί παράστασι! Ήταν μια αξέχαστοι μέρα!

Γαλήνη

Άσκηση 5

Συμπλήρωσε το κείμενο με τις παρακάτω μετοχές:

κουνώντας	τραγουδώντας	παίζοντας

Η Χαρά περπατούσε ..... ένα χαρούμενο τραγούδι. Ξαφνικά συνάντησε τον Αρμπέν, που προχωρούσε ..... με μια μπάλα. Τον χαιρέτησε ..... τα δυο της χέρια.

Άσκηση 6

Ο Λουκάς ήταν αφηρημένος και έκανε πολλά λάθη στην παρακάτω άσκηση. Μπορείς να τα βρεις και να τα διορθώσεις; Μην ξεχάσεις να συμπληρώσεις και τα κενά που άφησε.

Εγώ	γελώ	τραβώ	Εγώ	κινώ	.....
Εσύ	γελάς	τραβείς	Εσύ	κινάς	αδικείς
Αυτός			Αυτός		
Αυτή	.....	.....	Αυτή	κινεί	.....
Αυτό	.....	.....	Αυτό		
Εμείς	γελάνε	.....	Εμείς	.....	αδικείτε
Εσείς	γελάτε	τραβάμε	Εσείς	κινείτε	.....
Αυτοί	γελούν	.....	Αυτοί		
Αυτές	.....	.....	Αυτές	.....	αδικούν
Αυτά	.....	.....	Αυτά		

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα τι είναι οι ειδήσεις και πώς γράφονται.		
Έμαθα να γράφω και εγώ ειδήσεις.		
Έμαθα να ξεχωρίζω το **-ι** του ενικού αριθμού των ουδέτερων ουσιαστικών από το **-η** του ενικού των θηλυκών και από το **-οι** του πληθυντικού των αρσενικών ουσιαστικών.		
Έμαθα να φτιάχνω λέξεις που δείχνουν ότι κάτι είναι πιο μεγάλο ή πιο μικρό.		
Έμαθα να κλίνω τα επίθετα σε **-ος** **-η** **-ο**.		
Έμαθα να κλίνω τα ρήματα σε **-ώ**.		
Έμαθα να φτιάχνω σύνθετες λέξεις.		
Έμαθα να φτιάχνω μετοχές από ρήματα.		

Άσκηση 1

Παρατήρησε το διαβατήριο
και γράψε **στο τετράδιό σου**:

- Ποιος είναι ο κάτοχος του διαβατηρίου;
- Πότε γεννήθηκε;
- Πού εκδόθηκε αυτό το διαβατήριο;

Άσκηση 2

Φτιάξε τώρα τη δική σου ταυτότητα. Μπορείς μάλιστα και να ζωγραφίσεις τον εαυτό σου ή να κολλήσεις τη φωτογραφία σου.

Όνομα

Επώνυμο

Τόπος γέννησης

Χρονολογία γέννησης

Χρώμα ματιών

Χρώμα μαλλιών

Ύψος

Βάρος

Άσκηση 3

Η Χαρά βρήκε για την εφημερίδα της τάξης στοιχεία της ταυτότητας και φωτογραφίες ενός ζώου που ζει στην Κρήτη. Διάβασε τα στοιχεία της ταυτότητάς του και γράψε **στο τετράδιό σου** ένα κείμενο για την εφημερίδα το οποίο να δίνει πληροφορίες γι' αυτό το ζώο.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

Κρι-κρι
Όνομα

Αγριοκάτσικο
Είδος

Απόκρημνα βουνά
Τόπος κατοικίας

Λευκά Όρη της Κρήτης
Διεύθυνση

Γενειάδα
Άλλα χαρακτηριστικά προσώπου

Καστανό
Χρώμα

32
Δόντια

Χλόη, θάμνοι, βλαστοί, φύλλα
Τροφή

Από το κρύο, από πέτρες που κατρακυλούν, από τις χιονοστιβάδες, από τους αετούς, τους λύκους και το κυνήγι των ανθρώπων
Κινδυνεύει

1 μέτρο
Μήκος κεράτων

Κοντή
Ουρά

Χοντρός
Λαιμός

Τα αγριοκάτσικα ζουν στην Κρήτη από πολύ παλιά. Αυτό το ανάγλυφο βρέθηκε στο ανάκτορο της Κνωσού στην Κρήτη.

Άσκηση 4

Συμπλήρωσε τις παρακάτω προτάσεις με τις λέξεις:

μαραγκοί, ξυλογλύπτης, χτίστες, σοβατζήδες, αγιογράφοι.

Για να χτιστεί μια εκκλησία, δουλεύουν πολλοί άνθρωποι.
Ο **αρχιτέκτονας** κάνει τα σχέδια της εκκλησίας.

Οι ..... χτίζουν με τούβλα τους τοίχους.

Οι ..... σκεπάζουν τους τοίχους με σοβά.

Οι ..... φτιάχνουν από ξύλο τις σκάλες και τα καθίσματα.

Ο ..... σκαλίζει το ξύλινο τέμπλο.

Οι ..... ζωγραφίζουν πάνω στους σοβαντισμένους τοίχους τις εικόνες των αγίων.

Άσκηση 5

Βρες τι κάνει καθένας από τους παρακάτω επαγγελματίες, για να φτάσει στα χέρια σου ένα βιβλίο.

Ο συγγραφέας	τυπώνει το βιβλίο.
Ο τυπογράφος	δένει όλες τις σελίδες μαζί.
Ο εικονογράφος	γράφει το βιβλίο.
Ο βιβλιοδέτης	φέρνει στο κατάστημά του και πουλά τα βιβλία.
Ο βιβλιοπώλης	φτιάχνει τις εικόνες.

Άσκηση 6

Γράψε δίπλα σε κάθε επάγγελμα τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται γι' αυτό.

ψαλίδι χρώματα πιάνο κουτάλα πινέλο κλωστή
μπουζούκι τσάπα αλέτρι βούρτσα γουδί τρακτέρ
ακουστικά κιθάρα θερμόμετρο τηγάνι δαχτυλήθρα σύριγγα

γεωργός: ....

μοδίστρα: ....

μουσικός: ....

μάγειρας: ....

γιατρός: ....

ελαιοχρωματιστής: ....

Άσκηση 7

Συμπλήρωσε τις προτάσεις με το ρήμα:

έπαιζα
έπαιζες
έπαιζε
παίζαμε
παίζατε
έπαιζαν

Έπειτα μάθε να το γράφεις σωστά.

- Χτες όλη τη μέρα ..... με τον αδελφό μου.
- Στα αρχαία χρόνια τα παιδιά ..... με στεφάνια.
- Μαμά, όταν ήσουν μικρή, ... κουτσό;
- Εμείς ..... συχνά κυνηγητό.
- Ο παππούς μου, όταν ήταν νέος, ... μπάσκετ.
- Εσείς τι ....., όταν ήσασταν μικροί;

Άσκηση 8

Φτιάξε ρήματα από τις παρακάτω λέξεις όπως στο παράδειγμα.

καρφί: **καρφώνω**

κλειδί: .....

σίδερο: .....

θυμός: .....

ταξίδι: **ταξιδεύω**

δουλειά: .....

στρογγυλός: .....

λατρεία: .....

Άσκηση 9

Χώρισε τα παρακάτω ρήματα σε δύο ομάδες.

μαντεύω μαλώνω γυρεύω σηκώνω μουσκεύω

παγώνω τελειώνω κλαδεύω τεντώνω παιδεύω

-ώνω: .....

.....

-εύω: .....

.....

Άσκηση 10

Βάλε τα ρήματα που είναι μέσα σε παρένθεση στη σωστή μορφή.

- Ο κυρ-Παντελής είπε ότι **πουλούσε** **(πουλώ)** παγωτά.
- Στα παλιά τα χρόνια οι γαλατάδες ..... **(φέρνω)** το γάλα στα σπίτια.
- Όταν ήμουν μωρό, ... **(πίνω)** γάλα με το μπιμπερό μου.
- Παππού, ... **(βλέπω)** τηλεόραση, όταν ήσουν μικρός;
- Όχι, δεν ..... **(βλέπω)** τηλεόραση, παίζαμε στη γειτονιά.
- Εσείς τι ..... **(κάνω)** στις διακοπές;

Άσκηση 11

Διάβασε τα παρακάτω στιχάκια και γράψε τι έκανε ο Λουκάς χτες όλη μέρα.

Τώρα **παίζω** και **γελώ** δεν **πεινώ** ούτε **διψώ**. **Παίρνω** φόρα και **πηδώ**, **ψάχνω** γύρω, **τραγουδώ** κι απ' το σπίτι σου **περνώ**.	**Χτες όλη μέρα** έπαιζα και ..... δεν ..... ούτε .... φόρα και πηδούσα ..... γύρω, ... κι απ' το σπίτι σου ..... .

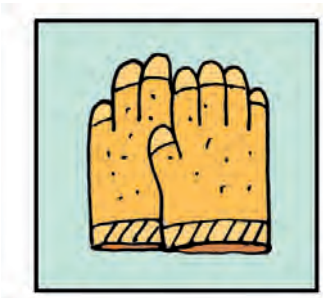

Διάβασε αυτά που γράφει
ο πίνακας
και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα να βρίσκω πληροφορίες σε ένα δελτίο ταυτότητας.		
Έμαθα να φτιάχνω τη δική μου ταυτότητα.		
Έμαθα πώς και γιατί παίρνουμε συνέντευξη από κάποιον.		
Έμαθα να γράφω σωστά τα ρήματα που τελειώνουν σε -ώνω και σε -εύω .		
Έμαθα να κλίνω τα ρήματα στον παρατατικό χρόνο.		
Έμαθα λέξεις που δηλώνουν επαγγέλματα.		

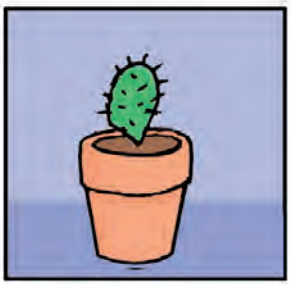
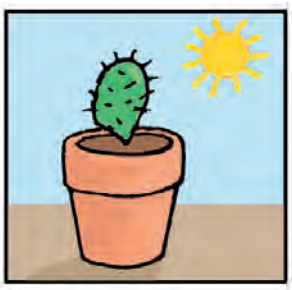
Άσκηση 1

Οι παρακάτω εικόνες δείχνουν πώς να φυτέψεις έναν κάκτο.
Γράψε για την κάθε εικόνα μια φράση που να εξηγεί τι πρέπει να κάνουμε.

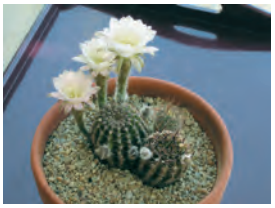

3 μέρες

1 εβδομάδα

1. .....
2. .....
3. .....
   .....
4. .....
5. .....
   .....
6. .....

Άσκηση 2

Βάλε στη σωστή σειρά τις οδηγίες της συνταγής.
Γράψε τον αριθμό στα κόκκινα τετραγωνάκια.

Πατάτες βραστές με τυρί

☐ Βάζετε αλάτι και πιπέρι.

☐ Κόβετε τις ζεστές πατάτες στα δύο.

☐ Καθαρίζετε και πλένετε τις πατάτες.

☐ Προσθέτετε τυρί τριμμένο.

☐ Βράζετε τις πατάτες για μισή ώρα.

Άσκηση 3

Διάβασε τις παρακάτω φράσεις και σύγκρινε μεταξύ τους εκείνες που έχουν το ίδιο χρώμα.

Ψήνετε για ένα τέταρτο.

Ο μάγειρας έβαλε το ταψί στον φούρνο.

Προσθέτετε λάδι και αλάτι.

Το φαγητό ψηνόταν για ένα τέταρτο.

Βάζετε το ταψί στον φούρνο.

Το λάδι και το αλάτι είναι αναγκαία στα φαγητά.

Αντίγραψε στο τετράδιό σου τις φράσεις που σου δίνουν οδηγίες, για να κάνεις κάτι.

Άσκηση 4

Συμπλήρωσε τα κενά
με το κατάλληλο ρήμα.

Κόβετε **Ψήνετε**
Ανακατεύετε **Αλείφετε**

- ..... συχνά το φαΐ, για να μην κολλήσει.
- ..... τις φρυγανιές με μαρμελάδα.
- ..... σε δυνατή φωτιά για 20 λεπτά.
- ..... το μαρούλι.

Άσκηση 5

Ποια **λαχανικά** ανακάτεψε ο αέρας;
Για να τα βρεις, βάλε στη σωστή σειρά τις συλλαβές των παρακάτω λέξεων.

λο-κο-θι-κύ	τά-πα-τα	ρού-μα-λι	τα-μά-ντο
χα-λά-νο	ρό-το-κα	με-τζά-λι-να	ρι-γού-αγ
ρα-α-κάς	ρι-πα-ντζά	σο-πρά	πε-πι-ριά

**Γράψε τις λέξεις στο τετράδιό σου
και μάθε να τις γράφεις σωστά.**

Άσκηση 6

Χώρισε τις παρακάτω λέξεις σε αυτές που μας δείχνουν κάτι που πίνουμε (υγρό) και σε αυτές που μας δείχνουν κάτι που τρώμε (στερεό). Πρόσεξε! Υπάρχουν και πράγματα που ούτε τα τρώμε ούτε τα πίνουμε.

πορτοκαλάδα | νερό | αυγό | κουλούρι | σαπούνι | τσάι | ψωμί | υγρό πιάτων | βυσσινάδα | κρέας | τυρί | καφές | σταφύλι | γάλα

Είναι υγρά και τα πίνουμε: .....

.....

.....

Είναι στερεά και τα τρώμε: .....

.....

.....

Ψάξε στο λεξικό σου τις λέξεις **στερεός** και **υγρός**.

Αντίγραψε στο τετράδιό σου τις λέξεις που δείχνουν κάτι υγρό.

Άσκηση 7

Τα **φρούτα** κόπηκαν στα δύο και μπερδεύτηκαν.
Μπορείς να τα ξεμπερδέψεις;

νάνα
λο
μή
μπα

.....

μπανάνα

πεπό
σι
νι
κερά

.....

.....

κάλι
αχλά
δι
πορτο

.....

.....

κοκο
ρίνι
βερί
μαντα

.....

.....

Διάβασε αυτά που γράφει
ο πίνακας και
σημείωσε τι έμαθες.

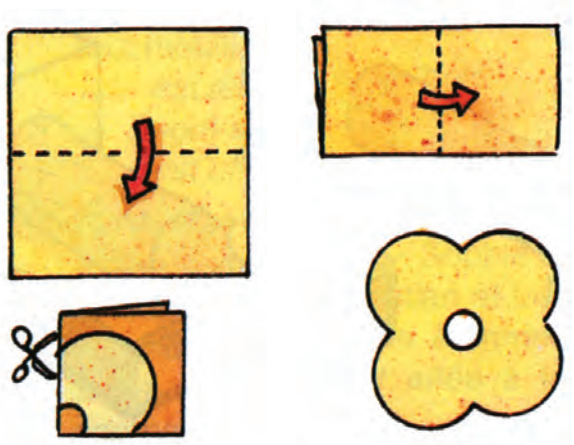
Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα να διαβάζω και να ακολουθώ χρήσιμες οδηγίες.		
Έμαθα να δίνω οδηγίες προφορικά και γραπτά.		
Έμαθα λέξεις για τα φρούτα και τα λαχανικά.		

Άσκηση 1

Αντίγραψε **στο τετράδιό σου** τις παρακάτω οδηγίες βάζοντάς τες στη σωστή σειρά.

Χάρτινο λουλούδι

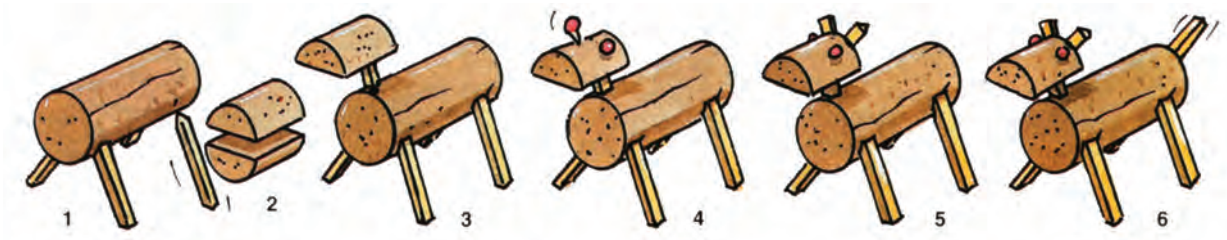
- Ξεδιπλώνεις το κομμένο χαρτί.
- Έπειτα το διπλώνεις ξανά στα δύο.
- Σχεδιάζεις δύο ημικύκλια, όπως στην εικόνα, και τα κόβεις με το ψαλίδι.
- Διπλώνεις ένα τετράγωνο χαρτί στα δύο.

Άσκηση 2

Παρατήρησε τις εικόνες και διάβασε τα υλικά και τις οδηγίες.
Υπογράμμισε τα υλικά που θα χρειαστείς, για να φτιάξεις το αλογάκι.
Έπειτα βρες και διόρθωσε τα τρία λάθη που υπάρχουν στις οδηγίες.

ξύλο - φελλός - μολύβι - σπίρτα - κοπίδι - ψαλίδι - χάντρες

1. Καρφώνετε τρία σπίρτα στον φελλό για πόδια.
2. Κόβετε έναν δεύτερο φελλό στα τρία.
3. Καρφώνετε τον μισό φελλό σε ένα σπίρτο, για να φτιάξετε το κεφάλι.
4. Βάζετε δύο κεφαλές σπίρτου για μάτια.
5. Βάζετε δύο μισά σπίρτα για χαίτη.
6. Στο τέλος βάζετε ένα σπίρτο για ουρά.

Άσκηση 3

Συμπλήρωσε τις προτάσεις με τις λέξεις **της**, **τις** ή **στις**.

Για να καταλάβεις πότε βάζουμε **τις** και πότε **της**, διάβασε αυτό το ποίημα.

Ενικός; Το τ**ης** με **ήτα**.
Το παράδειγμα για κοίτα:
τ**ης** καλύβας, τ**ης** γιαγιάς,
τ**ης** κουζίνας, τ**ης** μαμάς.

Στον πληθυντικό θα δεις
γιώτα πάντοτε το **τις**:
τ**ις** καλύβες, τ**ις** γιαγιάδες,
τ**ις** κουζίνες, τ**ις** μαμάδες.

Ρένα Καρθαίου

- Παίξαμε πολλή ώρα ..... τσουλήθρες ..... παιδικής χαράς.
- ..... τρεις η ώρα είχαμε τελειώσει όλες ..... ασκήσεις ..... αριθμητικής.
- Δοκιμάσαμε όλες ..... λιχουδιές ..... γιαγιάς.
- Από όλες ..... μέρες ..... εβδομάδας μού αρέσει η Κυριακή.
- ..... μέρες του καλοκαιριού ο κόσμος ξεχύνεται ..... παραλίες.

Άσκηση 4

Ένα από τα κολάζ του διαγωνισμού είχε φωτογραφίες από δέκα πόλεις της Ελλάδας. Ψάξε στον παρακάτω πίνακα να βρεις τις πόλεις αυτές και αντίγραψέ τες στις γραμμές δίπλα.

Κ	Ο	Α	Κ	Α	Β	Α	Λ	Α	Ι	Κ Α Β Α Λ Α
Ο	Σ	Λ	Α	Μ	Ι	Α	Σ	Η	Μ	Λ
Ι	Κ	Ο	Μ	Ο	Τ	Η	Ν	Η	Α	Κ
Γ	Η	Ρ	Α	Κ	Λ	Ε	Ι	Ο	Η	Η
Μ	Π	Α	Τ	Ρ	Α	Π	Ο	Π	Α	Π
Μ	Α	Τ	Δ	Ρ	Α	Μ	Α	Δ	Ρ	Δ
Ο	Τ	Β	Ο	Λ	Ο	Σ	Μ	Η	Λ	Β
Φ	Π	Ρ	Ε	Β	Ε	Ζ	Α	Θ	Ζ	Π
Ξ	Ν	Α	Υ	Π	Λ	Ι	Ο	Π	Α	Ν
Γ	Φ	Κ	Α	Τ	Ε	Ρ	Ι	Ν	Η	Κ

Άσκηση 5

Έλα να παίξουμε με τα ρήματα! Άλλαξε τη μορφή των ρημάτων όπως στο παράδειγμα.

Έκανα συνέχεια αυτή την εργασία.

Έκανα μια φορά αυτή την εργασία και τελείωσα.

λύνω	**έλυνα**	**έλυσα**
αρχίζω	.....	.....
δένω	.....	.....
σκουπίζω	.....	.....
ψήνω	.....	.....
θερίζω	.....	.....
ενώνω	.....	.....

Άσκηση 6

Ξαναγράψε το παρακάτω κείμενο αλλάζοντας τα ρήματα με τα έντονα γράμματα όπως στο παράδειγμα.

Μια ομαδική ζωγραφιά

Ο Λουκάς, η Γαλήνη, ο Αρμπέν και η Χαρά **αρχίζουν** τη δουλειά. **Απλώνουν** το λευκό χαρτί πάνω στο πάτωμα και το **χωρίζουν** στα τέσσερα. Καθένας **κάνει** στο κομμάτι του μια ζωγραφιά. **Συνεχίζουν** μέχρι να γεμίσουν το χαρτί. Όταν **τελειώνουν**, **διπλώνουν** τη ζωγραφιά και τη **δένουν** με μια χρωματιστή κορδέλα. Τη **χαρίζουν** στη φίλη τους την Ελένη.

Ο Λουκάς, η Γαλήνη, ο Αρμπέν και η Χαρά άρχισαν τη δουλειά. .....

.....

.....

.....

.....

.....

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα να διαβάζω και να ακολουθώ οδηγίες κατασκευής.		
Έμαθα να διαβάζω και να ακολουθώ τους κανόνες ενός παιχνιδιού.		
Έμαθα να δίνω οδηγίες κατασκευής προφορικά και γραπτά.		
Έμαθα να σχηματίζω τον αόριστο χρόνο των ρημάτων σε **-ω** .		
Έμαθα να ξεχωρίζω μεταξύ τους τα **τις** , **της** και **στις** .		
Έμαθα να συνδέω προτάσεις με το **και** .		

Άσκηση 1

Ο Λουκάς και η Γαλήνη θέλουν να φτιάξουν μια αστεία ιστορία. Για να μην ξεχάσουν τις ιδέες τους, κράτησαν ανακατεμένες σημειώσεις. Διάβασέ τες και βοήθησέ τους με την αστεία ιστορία τους. Γράψε την ιστορία αυτή **στο τετράδιό σου**.

Ο λύκος έχει ίωση, τον πονά η κοιλιά του και δε θέλει να φάει κανέναν.
Η Κοκκινοσκουφίτσα συναντά στον δρόμο τα τρία γουρουνάκια.
Αποφασίζουν να πάνε μαζί στη γιαγιά της Κοκκινοσκουφίτσας.

Στον δρόμο κάνουν πικ νικ, για να φάνε. Ο λύκος πηγαίνει στον γιατρό, που τον συμβουλεύει να τρώει μόνο χόρτα. Όταν φτάνουν στο σπίτι της γιαγιάς, εκείνη λείπει.
Ο λύκος παρακαλά τα γουρουνάκια να τον βοηθήσουν να μαζέψει χόρτα.

Άσκηση 2

Συμπλήρωσε το παρακάτω κείμενο, για να φτιάξεις μια αστεία ιστορία.

Η Κοκκινοσκουφίτσα ξεκίνησε να βρει τη γιαγιά της, που έμενε σε ένα μικρό νησί. Όταν μπήκε στη μικρή της βάρκα, συνάντησε .... Ο ..... τη ρώτησε .... Εκείνη του απάντησε ότι πηγαίνει στη γιαγιά της.
Ο ..... πρότεινε να..... .
Όταν η Κοκκινοσκουφίτσα έφτασε στο νησάκι, βγήκε από τη βάρκα.

Αν θέλεις, συνέχισε την ιστορία στο τετράδιό σου.

Άσκηση 3

Ένωσε αυτά που λέει ο Χατζηαβάτης με τις απαντήσεις που δίνει ο Καραγκιόζης.

Καραγκιόζη, γλώσσες πολλές ξέρεις, μα ποια μιλάς καλύτερα;

Καραγκιόζη, φύγε γρήγορα, γιατί έρχεται ο πασάς.

Γιατί δεν τρέχεις, Καραγκιόζη;

Καραγκιόζη, εσύ είσαι;

Εσύ τρέχεις με άδειο στομάχι;

Με αυτή που έχω στο στόμα.

Όχι, είμαι ο πρίγκιπας της Απενταρίας.

Μη λες «πατσάς» και μου ανοίγεις την όρεξη.

Άσκηση 4

Ο Λουκάς ψάχνει να βρει διάφορες πληροφορίες στο βιβλίο «Εικόνες από τις τέχνες». Σε ποια σελίδα του βιβλίου μπορεί να βρει καθετί από αυτά που ψάχνει;

Πότε χτίστηκε ο Παρθενώνας;

Στη σελίδα .....

Πώς γυρίζεται μια ταινία;

Στη σελίδα .....

Ποιοι είναι οι μεγάλοι ζωγράφοι;

Στη σελίδα .....

Περιεχόμενα	Σελίδα
Ζωγραφική	7
Αρχιτεκτονική	53
Φωτογραφία και κινηματογράφος	73
Μουσική και χορός	93
Θέατρο	113

Άσκηση 5

Όπως τα περισσότερα βιβλία, έτσι και τα κεφάλαια των βιβλίων μπορούν να έχουν πίνακα περιεχομένων. Κοίταξε την ενότητα 20 **του βιβλίου σου** και γράψε τον πίνακα περιεχομένων της. Μην ξεχάσεις τον αριθμό των σελίδων.

ΕΝΟΤΗΤΑ 20	Ποιος είναι; Τι κάνει;	Σελίδα
1	Η ταυτότητα του Μαξ	36
2	.....	.....
3	.....	.....
4	.....	.....
5	Πίνακας γραμματικής	41
6	.....	.....

Άσκηση 6

Συμπλήρωσε με επίθετα τις προτάσεις όπως στο παράδειγμα.
Πρόσεξε! Τα επίθετα αυτά πρέπει να τελειώνουν σε -ιμος, -ινος ή -ικος.

Τα **ξύλο** **ξύλινα** παιχνίδια μού αρέσουν πιο πολύ από τα πλαστικά.
Η γιαγιά μου μου δίνει πάντα **χρήση** ..... συμβουλές.
Το **μαλλί** ..... πουλόβερ μου είναι πολύ ζεστό.
Χτες πήγα σε μια **παιδί** ..... θεατρική παράσταση.
Ο **πέτρα** ..... φράχτης της αυλής μας είναι ψηλός.
Ο Γιάννης είναι **αδελφός** ..... μου φίλος.
Το γάλα είναι πολύ **ωφέλεια** ..... για τον οργανισμό μας.

Άσκηση 7

Για κάθε επίθετο της πρώτης στήλης βρες ένα ουσιαστικό όπως στο παράδειγμα.

αγροτικός	➠	αγρότης
βραδινός	➠	.....
εχθρικός	➠	.....
πήλινος	➠	.....
παιδικός	➠	.....
χάρτινος	➠	.....

Να σου μάθω κάτι;
Η λέξη **βράδυ** γράφεται με ύψιλον, αλλά οι λέξεις **βράδια**, **βραδιά** και **βραδινός** γράφονται με γιώτα!

Άσκηση 8

Ένωσε καθεμιά από τις παρακάτω εκφράσεις με αυτό που νομίζεις ότι σημαίνει.

Τα φορτώνω στον κόκορα.	• Τεμπελιάζω. • Φορτώνω τον κόκορα με κάτι, για να το κουβαλήσει.
Το παίζω στα δάχτυλά μου.	• Παίζω στα δάχτυλά μου το κομπολόι. • Ξέρω κάτι πολύ καλά.
Ψάχνω ψύλλους στ' άχυρα.	• Ψάχνω κάτι που είναι δύσκολο να το βρω. • Ψάχνω κάτι μέσα στα άχυρα.
Δε χαλάω τη ζαχαρένια μου.	• Δε στενοχωριέμαι πολύ. • Δε χαλάω το γλυκό μου.
Ανακατεύομαι στα πόδια του.	• Μπερδεύομαι στα πόδια του την ώρα που περπατά. • Ανακατεύομαι στις δουλειές του.

Γράψε τώρα ένα μικρό κείμενο χρησιμοποιώντας τις εκφράσεις:

Ψάχνω ψύλλους στ' άχυρα.
Ανακατεύομαι στα πόδια του.

Διάβασε αυτά που γράφει
ο πίνακας
και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα ποια κείμενα μας κάνουν να γελούμε.		
Έμαθα να φτιάχνω κείμενα που μας κάνουν να γελούμε.		
Έμαθα να διαβάζω πίνακες περιεχομένων.		
Έμαθα να φτιάχνω πίνακες περιεχομένων.		
Έμαθα τα επίθετα που τελειώνουν σε -ινος, -ικος και -ιμος.		
Έμαθα να παίζω με τις λέξεις.		

Να σου πω τι έμαθα;

Άσκηση 1

Η Χαρά έψαξε σε μια εγκυκλοπαίδεια και κράτησε σημειώσεις σε χαρτάκια. Όμως τα χαρτάκια ανακατεύτηκαν. Μπορείς να τη βοηθήσεις να τα βάλει στη σειρά; Έπειτα βρες ποια λέξη έψαξε η Χαρά στην εγκυκλοπαίδεια.

Πάνω στα μολυβένια γράμματα ο Γουτεμβέργιος έβαζε μελάνη και πίεζε πάνω τους, με μια πρέσα, ένα φύλλο χαρτί. ☐

Το κείμενο και οι εικόνες γίνονται φιλμ. Ένα φιλμ, αν η εικόνα είναι μονόχρωμη, τέσσερα φιλμ, αν είναι πολύχρωμη (κόκκινο, κίτρινο, μπλε και μαύρο). ☐

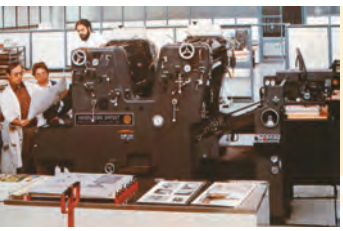

Τον 15ο αιώνα ένας Γερμανός, ο Γουτεμβέργιος, έφτιαξε μικρά μολυβένια γράμματα, σαν μικρές σφραγίδες. Τα έβαλε το ένα πλάι στ' άλλο, για να σχηματίζουν λέξεις. ☐

Στην εποχή μας τα γράμματα δεν είναι πια μικρές σφραγίδες, που τις βάζει ο τυπογράφος πλάι πλάι. Τώρα γράφουμε στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και το κείμενο βγαίνει φωτογραφία. Αυτή είναι η φωτοστοιχειοθεσία. ☐

Τα φιλμ τυπώνονται όχι πάνω σε χαρτί, αλλά πάνω σε πλάκες από τσίγκο. Αυτές οι πλάκες μπαίνουν στην τυπογραφική μηχανή, τις μηχανές ΟΦΣΕΤ, που τυπώνουν σήμερα τα βιβλία, τις εφημερίδες και όλα τα έντυπα.

Διονύσης Βαλάσης, «Μια περιπέτεια χωρίς τέλος – Η ιστορία της γραφής και του βιβλίου», εκδ. Κέδρος

Η Χαρά έψαξε τη λέξη: ..... .

Άσκηση 2

Σβήσε τις λέξεις που πήγαν κάτω από λάθος ομπρέλα.
Έπειτα βρες και γράψε δύο ακόμη λέξεις σε κάθε ομπρέλα.

Παιχνίδια

Ομαδικά της γειτονιάς

Γύρω γύρω όλοι
Κουτσό
Σχοινάκι
Σκάκι

.....
.....

Επιτραπέζια

Φιδάκι
Μήλα
Γκρινιάρης

.....
.....

Άσκηση 3

Γράψε τα τρόφιμα κάτω από την ομπρέλα τους. Πρόσεξε όμως, γιατί μπορεί μια τροφή να ταιριάζει να μπει κάτω από δύο ομπρέλες.

αμύγδαλα – μπακλαβάς – γιαούρτι – ρυζόγαλο
φουντούκια – τυρί – πάστα – γάλα
γαλακτομπούρεκο – καρύδια – βούτυρο – σοκολάτα

Τρόφιμα

Γλυκά	Γαλακτοκομικά	Ξηροί καρποί
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	

Άσκηση 4

Τώρα βρες και γράψε το όνομα της ομπρέλας.

τρένο
αεροπλάνο
αυτοκίνητο
λεωφορείο
πλοίο

τραπέζι
καναπές
κρεβάτι
σκαμνί
βιβλιοθήκη

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα να χρησιμοποιώ την εγκυκλοπαίδεια.		
Έμαθα να διαβάζω κείμενα που μας δίνουν πληροφορίες.		
Έμαθα να φτιάχνω ομάδες λέξεων.		

Γεια σου! Σε ευχαριστούμε για την παρέα σου! Μαζί μάθαμε πολλά όμορφα και χρήσιμα πράγματα! Καλές διακοπές!

Και όχι μόνο αυτό! Μάθαμε και να λέμε τι μάθαμε!

Και μην ξεχνάς ότι η καλύτερη συντροφιά στις διακοπές είναι ένα βιβλίο.
Όπου κι αν πατε παρτε μαζι σας ενα βιβλιο

Βάσει του ν. 3966/2011 τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου, του Λυκείου, των ΕΠΑ.Λ. και των ΕΠΑ.Σ. τυπώνονται από το ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν στη δεξιά κάτω γωνία του εμπροσθόφυλλου ένδειξη «ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ». Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δεν φέρει την παραπάνω ένδειξη θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946,108, Α').

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων / ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ.

Κωδικός Βιβλίου: 0-10-0033

ISBN Set 978-960-06-2486-1
Τ.Β΄ 978-960-06-2488-5

ΙΤΥΕ
"ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ"
ινστιτούτο
τεχνολογίας
υπολογιστών & εκδόσεων

(01) 000000 0 10 0033 7